

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

3. De asylo seu iure immunitatis constituto Ecclesiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

enim in hoc casu quæstio principalis omni iure ad Ecclesiasticum iudicem spectans proprietatis sit, sequitur etiam accessoriam, quæ est de possessione at eodem iudice cognosci oportere. Accedit quod laici non possunt possidere decimas, consequenter neque præscribere, nisi titulum vel concessionem exhibeant, vel saltem ostendant constantem famam esse de concessionem ipsis facta. Cognitio autem tituli siue examinatio tituli & iustitiæ eius ad Ecclesiasticum iudicem spectat.

NB. Possessionem immemorabilem inducere præsumptionem tituli ac privilegii verum est, modo aliquis præscriptionis capax sit, secus non.

C A P. III.

De asylo seu iure immunitatis constituto Ecclesiis.

1 Legibus tam civilibus, tum Canonicis asyllum seu ius immunitatis Reis ad Ecclesiam confugientibus, constitutum est. Can. c. eos, qui 87. ex Concil. Arausicano 1, can. 5. *Vos, qui ad Ecclesiam confugiant, tradi non oportere, sed loci sancti reuerentia & intercessionem defendi*, idque secundum iuris naturalis congruam æquitatem. Nam lex naturalis absolute id non præcepit etiam supposita sanctitate loci: quippe cui extractio malefactorum, quæ per se iusta est, repugnare non videtur; Lex Mosaica post Christi mortem expirauit.

2 Non solum templa etiam interdita & sacella, sed etiam alia loca religiosa, vt Hospitale, Episcopi authoritate fundatum, monasterium, quin & Episcopi pallatium, Ecclesiastica immunitate gaudent; Non sacella priuata, in quibus sacerdotes priuilegiati

super portatili missam celebrant: Ecclesia etiam immunitate gaudet. Etiam domus religiosum, canonicorum, licet interdicta sunt, quia hae iuris censurae cum penales sint & odiosae extendi non debent ultra casus iure expressos.

NB. Etiam Ecclesia, licet nec dum diuina in ea celebrari ceperint, quin & caemiteria.

Immunitas Ecclesiae Reus concessa amplius se extendit, quam violatio, adeo, ut licet Reus fugiat ad turrim, nec obstat, quod in talibus locis Ecclesia non polluat, nam Ecclesiae violatio odiosa est; immunitas autem fauorabilis.

Probabile est ac decens, ut Reus confugiens ad sacerdotem sacram Eucharistiam manibus ferentem ab Ecclesia defendatur, quia corpus Christi multo dignius est, imò ratio & quasi fundamentum concessum locis sacris.

Alius est reus debiti, alius criminis, Reus debiti etiam tutus est, si fugiat ad Ecclesiam.

Nemo criminis ad Ecclesiam confugiens extrahi inde debet, nisi in casibus iure expressis v. c. si crimen in Ecclesia committatur, quia reus infert iniuriam loco sacro, ideo indignus est, ut inde defendatur.

Qui prope Ecclesiam fiducia immunitatis delinquit, non ideo hoc privilegio priuandus est, quia non delinquit contra reuerentiam Ecclesiae, cum in ea peccatum non perpetret.

Publicus latro, Landräuber vel agrorum depopulator, hereticus, & qui per insidias hominem occidit immunitate sacri loci gaudere non debet, secus dicendum de iis, qui sine insidiis, tamen ex proposito hominem occidunt, quia lex (odiosa) non facit mentionem nisi insidiarum, ideo strictè interpretari debet.

Assanini

- 9 Assasini (constituti ab aliis vt alios occidant, non gaudent immunitate Ecclesiae, fures in gallia gaudent immunitate Ecclesiae fugitiuus ex arresto gaudet; Hæretici, vt dixi non gaudent.
- 10 Omnes fideles etiam excommunicati, non item infideles hac immunitate gaudent. Excommunicatio enim non priuat delinquentem immunitate.
- 11 Clerici qui exemptionis priuilegio gaudent, con fugientes ad Ecclesiam propter delictum ab Ecclesiastico iudice suo extrahi possunt: tamen quia Ecclesiasticus iudex maiorem potestatem habet in Ecclesia quam secularis, tamen quia in iudicio Ecclesiastico non ita seuerè agitur, ad corporis pœnam & publicam vindictam. Vnde Ecclesiasticum iudicium in Ecclesia etiam exerceri potest, non autem seculare.
- 12 Si infidelis Reus ad Ecclesiam confugiens sacrum baptismum non simulatò petere videatur, defendendus est.
- 13 Immunitatis Reorum ad Ecclesiam confugiendum effectus sunt; quod non possint capi; quod interim, dum in Ecclesia morantur, non possit sententia mortis ferri; vestes ipsi adferri possunt, nec spoliari rebus suis, quæ penes se nisi sit res aliena arma prohibita.
- 14 Iudex secularis Reum extra casus iure vel legitima consuetudine exceptos e loco sacro extrahens sacrilegium committit ipsique iudex Ecclesiasticus claudendo fores resistere potest, præsertim centuriatus.
- 15 Processus iudicii contra Reum illegitime extractum ipso iure irriti sunt, si enim fundamentum iudicii iure non consistit, necesse est omnia, quæ in eo fundantur irrita esse, sed omnis vltior iudicii processus

Processus fundatur in captura, per quam veluti processus in Reum acquiritur. Ergo si captura per iniuriam violentiam attentata fuerit reliquus etiam processus ipso iure irritus censei debet.

CAP. IV.

De exemptione Clericorum in causis criminalibus.

Clerici in omnibus causis criminalibus plenissimum privilegium exemptionis à foro seculari obtinent. Constat ex multis Concil. & Pontificum decretis. Eandemque exceptionem Christiani Imperatores Constantinus, &c. & agnouerunt & decreuerunt.

Quæ Iustinianus Imperator de Ecclesiasticis causis ac personis decreuit nullam vim obtinent V. C. Vbi constituit, Clericos fures & homicidas coram seculari iudice conueniri posse: Constitutiones enim illæ à Friderico II. correctæ sunt: Ratio & æquitas huius exemptionis est, quia valde indignum & indecens est, ut status inferior iudicet superiorem: sed Clerici & sacerdotes indigniori & altiori statum sunt. Ergo indecens & in contumeliam status Clericalis cedit, si à laicis iudicentur.

Necessitas publici aut priuati incommodi anteterrendi non tribuit seculari magistratui iurisdictionem in Clericos, sed ius duntaxat defensionis naturalis. Si violentia vrantur Clerici possunt abigi cum moderamine inculpatæ tutelæ.

Ob defectum iustitiæ seu negligentiam ordinariorum Clerici ad singulare tribunal trahi non possunt, quia seculares non sunt capaces iurisdictionis exercendæ in Clericos, nisi ex commissione Prælatorum

CORUM